

Mihailo Kandić

PALANAČKA GIMNAZIJA 1920 – 2005.

oktobar – novembar 2005.

Samdeset pet godina od osnivanja Gimnazije u Smederevskoj Palanci povod je bio Ani Milošević, kustosu palanačkog Muzeja, da napiše kataloški tekst i realizuje postavku od dela "akademskih slikara i studenata fakulteta umetnosti, bivših učenika i profesora Gimnazije". Uslov izložbe je, dakle, formalno umetničko obrazovanje, ali i "vreme provedeno za katedrom, ili u đачkoj klupi". Zato je izložba "vizuelizovana poetika Palanačke gimnazije", ali nije i "završena priča".

Najstariji izlagač je Rus Apolon Prokofjev (1890), profesor prvih godina od osnivanja Gimnazije, neosporno uzoran

slikar, pravi predstavnik one realističke škole slikanja koja je posle Oktobarske revolucije stigla u Srbiju. Došljaci iz Rusije su u stvari obogatili Srbiju brojnim umetnicima raznih struka, pa tako i slikarima poput Prokofjeva. Među najstarijima su i učenici beogradske Umetničke škole – Grgur Stanojević (1907), inače učenik Gimnazije, Dragoljub Vuksanović (1908), profesor pedesetih i šezdesetih, i Jelena Čumić Dimitrijević (1911), profesor krajem četrdesetih, koji su zastupljeni realističkim poetikama.

Preko Ljubimka Šošanića (1929), Nove Čogurića (1927), Tomislava Mitrovića (1930), dolazi se do generacije najuglednijih, Svetlane Pavlović Džindo (1949), Zorana Todorovića Todora (1959) i grafičarke Biljane Miljković (1963), koji su svojim erotizovanim platnima, novim enformelom (Todor) i personalno naglašenom geometrijskom grafikom svakako vrh ovog gimnazijskog likovnog kruga.